

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1986-1987

4 JUNI 1987

WETSVOORSTEL

**tot toekenning aan de zelfstandigen
van een rust- en overlevingspensioen
waarvan het bedrag tenminste gelijk is aan
het gewaarborgd inkomen voor bejaarden**

(Ingediend door de heren Leclercq,
Peuskens en Baldewijns)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het onderhavig wetsvoorstel voorziet dat het minimum-pensioen voor zelfstandigen, die minstens een loopbaan van 2/3 als zelfstandige in hoofdberoep kunnen bewijzen, tenminste gelijk moet zijn aan het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. Het is immers onbillijk dat de pensioenuitkeringen voor zelfstandigen, waarvoor sociale bijdragen werden betaald, lager liggen dan het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

De zelfstandigen achten zich door een dergelijke regeling benadeeld. De Staatssecretaris voor Pensioenen verklaarde zelf bij de bespreking van zijn wetsontwerp houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, in de bevoegde Kamercommissie dat hij «het onlogische erkent van de huidige toestand waarin een kosteloze bijstandsuitkering groter is dan een voordeel dat slechts door betaling van bijdragen bekomen wordt». (Zie Verslag van 5 april 1984, Stuk Kamer n° 855/18, Zitting 1983-1984, blz. 36, 3^e lid).

Wij kunnen het waarlijk niet beter verwoorden.

De wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen regelt voor de loopbaan jaren vanaf 1984 de pensioenevenredigheid voor de zelfstandigen. Dit proportionaliteitsbeginsel werd echter meteen aan banden gelegd daar het slechts zal spelen tussen een minimum en een maximum en voor zover de beschikbare financiële middelen het zouden toelaten! Die evenredigheid brengt echter geen oplossing voor het probleem van het verschil tussen de huidige zelfstandigenpensioenen en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Chambre des Représentants

SESSION 1986-1987

4 JUIN 1987

PROPOSITION DE LOI

**octroyant aux travailleurs indépendants
une pension de retraite et de survie
d'un montant au moins égal
au revenu garanti aux personnes âgées**

(Déposée par MM. Leclercq,
Peuskens et Baldewijns)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi prévoit que le montant minimum de la pension octroyée aux travailleurs indépendants qui peuvent prouver qu'ils ont exercé en ordre principal une activité professionnelle indépendante durant les deux tiers au moins de leur carrière professionnelle doit être au moins égale au revenu garanti aux personnes âgées. Il est en effet injuste que la pension des travailleurs indépendants, pour laquelle des cotisations de sécurité sociale ont été versées, soit inférieure au revenu garanti aux personnes âgées.

Les indépendants s'estiment lésés par un tel régime. Lors de l'examen par la commission compétente de la Chambre de son projet de loi portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension, le Secrétaire d'Etat aux Pensions a lui-même reconnu «l'illogisme de la situation actuelle où un avantage gratuit d'assistance est plus élevé qu'un avantage contributif» (voir rapport du 5 avril 1984, Doc. Chambre, n° 855/18, p. 36, 3e alinéa, session 1983-1984).

Nous ne pourrions vraiment pas trouver de formule plus juste.

La loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension règle la proportionnalité de la pension des indépendants pour les années de carrière à partir de 1984. La portée de ce principe a toutefois été restreinte dès le départ, puisqu'il est prévu qu'il ne s'applique qu'entre un minimum et un maximum et dans la mesure où les moyens financiers disponibles le permettent! Cette proportionnalité ne résout cependant pas le problème de l'écart entre le montant actuel des pensions des travailleurs indépendants et le revenu garanti aux personnes âgées.

Om deze situatie « enigszins » recht te zetten kende de Regering een eerder bescheiden bijzondere bijslag toe. Deze toelage wordt ieder jaar in de maand mei uitbetaald.

Niettegenstaande de toekenning van deze bijzondere bijslag stellen wij vast dat de kloof tussen het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en het zelfstandigenpensioen niet verkleint, wel integendeel.

Tevens herinneren wij aan het feit dat het nominaal bedrag van het zelfstandigenpensioen sinds 1975 niet meer geëvolueerd is!

Voor alle duidelijkheid vermelden wij dat het gezinsbedrag van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden op jaarbasis vandaag 245 827 F bedraagt, of 20 486 F per maand en voor alleenstaanden respectievelijk 184 371 F en 15 364 F bedraagt.

Het forfaitair basisbedrag voor een gezinspensioen van zelfstandigen bedraagt 194 031 F op jaarbasis of 16 169 F per maand. Een alleenstaande gepensioneerde zelfstandige ontvangt 155 225 F (jaarbasis) of 12 935 F per maand.

Om aan deze schrijnende en onrechtvaardige toestand een einde te maken stellen wij dan ook voor om de zelfstandigen die aan de wettelijke voorwaarden voldoen overeenkomstig het koninklijk besluit n° 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, een minimumpensioen toe te kennen dat niet lager mag zijn dan het bedrag van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Dit minimumpensioen voor zelfstandigen moet de evolutie volgen van de bedragen uitgekeerd aan de personen die recht hebben op het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. Eens dit voorstel verwezenlijkt moet de uitbetaling van de bijzondere bijslag zoals voorzien in artikel 152 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen gestaakt worden. Voornoemd artikel komt dan immers te vervallen.

J. LECLERCQ
V. PEUSKENS
E. BALDEWIJNS

WETSVOORSTEL

Artikel 1

In artikel 9, § 1, 1° en 2°, en in artikel 11 van het koninklijk besluit n° 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen worden de basisbedragen vervangen door die welke gelden voor het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Art. 2

De in artikel 9, § 1, 1° en 2°, en in artikel 11 van hetzelfde besluit vernoemde bedragen moeten steeds tenminste gelijk zijn aan die welke gelden voor het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

7 april 1987.

J. LECLERCQ
V. PEUSKENS
E. BALDEWIJNS

Afin de corriger quelque peu cette situation, le Gouvernement a instauré une allocation spéciale dont le montant est plutôt modeste. Cette allocation est payée chaque année dans le courant du mois de mai.

Nous constatons que cette allocation spéciale ne réduit pas l'écart entre le revenu garanti aux personnes âgées et le montant de la pension des indépendants. Au contraire.

Rappelons en outre que le montant nominal de la pension des indépendants n'a plus progressé depuis 1975!

Pour plus d'exactitude, signalons que le montant du revenu garanti aux personnes âgées s'élève actuellement à 245 827 F par an, soit 20 486 F par mois, pour les ménages, et à 184 371 F par an, soit 15 364 F par mois, pour les isolés.

Le montant de base forfaitaire de la pension allouée aux indépendants s'élève quant à lui à 194 031 F par an, soit 16 169 F par mois, pour les ménages et à 155 225 F par an, soit 12 935 F par mois, pour les isolés.

Afin de remédier à cette situation déplorable et injuste, nous proposons d'octroyer aux indépendants qui satisfont aux conditions légales prévues par l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, une pension minimum qui ne peut être inférieure au revenu garanti aux personnes âgées.

Cette pension minimum accordée aux indépendants doit suivre l'évolution des montants octroyés aux personnes qui ont droit au revenu garanti aux personnes âgées. Lorsque les dispositions contenues dans la présente proposition de loi seront applicables, il sera mis fin au paiement de l'allocation spéciale prévue à l'article 152 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension. A ce moment, cet article sera en effet frappé de caducité.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

A l'article 9, § 1er, 1° et 2°, et à l'article 11 de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, les montants de base sont alignés sur ceux du revenu garanti aux personnes âgées.

Art. 2

Les montants visés à l'article 9, § 1er, 1° et 2°, et à l'article 11 du même arrêté seront toujours au moins égaux à ceux du revenu garanti aux personnes âgées.

7 avril 1987.